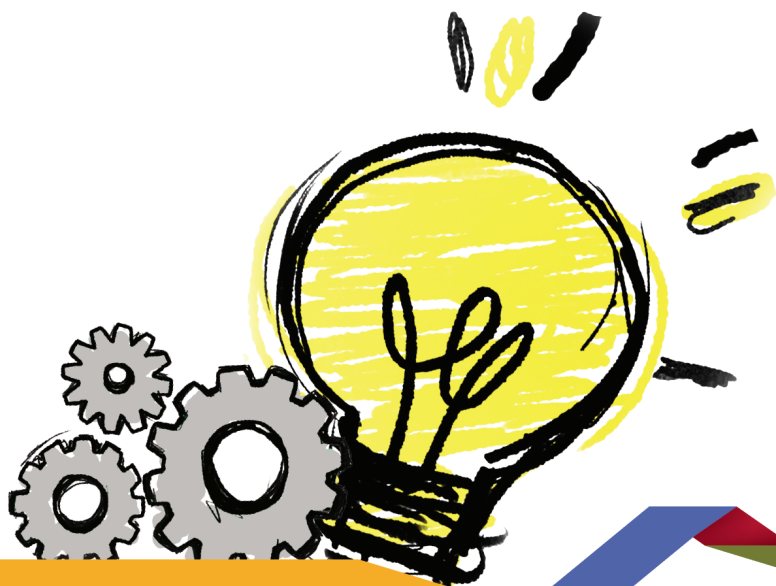

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα:
**ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙ ΔΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

Εισαγωγή

Σκοπός του παρόντος εντύπου είναι η παρουσίαση των βασικών πτυχών του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020», το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής.

Το έντυπο χωρίζεται σε δύο Μέρη:

- Στο πρώτο Μέρος παρέχονται βασικές πληροφορίες σχετικά με το γενικότερο πλαίσιο που διέπει την Πολιτική Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τον τρόπο που εφαρμόζεται η πολιτική αυτή στην Κύπρο μέσω σχετικών Προγραμμάτων.
- Στο δεύτερο Μέρος γίνεται συνοπτική παρουσίαση του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Ειδικότερα, περιγράφονται οι κύριοι στόχοι και οι βασικοί τομείς στήριξης του Προγράμματος, οι δυνητικοί δικαιούχοι και ωφελούμενοι για κάθε τομέα στήριξης, οι χρηματοδοτικοί πόροι καθώς και οι ενδεικτικές κατηγορίες έργων του κάθε τομέα.

Πολιτική Συνοχής της ΕΕ

Η Πολιτική Συνοχής αποτελεί τη βασική πολιτική επενδύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω της οποίας στοχεύεται η στήριξη όλων των περιφερειών των Κρατών-Μελών, για τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, την επίτευξη αειφόρου ανάπτυξης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Παράλληλα, στοχεύει στην προώθηση της αλληλεγγύης ανάμεσα στα κράτη και τους πολίτες της Ευρώπης, αφού πρωτίστως παρέχεται στήριξη στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, επιδιώκοντας την εξομάλυνση των κοινωνικών, οικονομικών και εδαφικών ανισοτήτων που υπάρχουν.

Στα πλαίσια αυτά, η Πολιτική Συνοχής αποτελεί την κύρια πολιτική για την υλοποίηση των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Ταμεία Πολιτικής Συνοχής

Η οικονομική βοήθεια που παρέχεται προς τα Κράτη-Μέλη της ΕΕ μέσω της Πολιτικής Συνοχής διοχετεύεται μέσω τριών Βασικών Ταμείων:

1. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)

Το ΕΤΠΑ επενδύει κυρίως σε τομείς που προωθούν την ανάπτυξη και κατ' επέκταση βελτιώνουν την ανταγωνιστικότητα και δημιουργούν θέσεις εργασίας όπως π.χ. στους τομείς της έρευνας και καινοτομίας, των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών, της επιχειρηματικότητας, της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης κ.α. Επίσης, το ΕΤΠΑ στηρίζει έργα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Το ΕΚΤ επενδύει στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, κυρίως μέσω της επέκτασης των παρεχόμενων ευκαιριών για απασχόληση και εκπαίδευση. Παράλληλα, το ΕΚΤ συμβάλλει στη διασφάλιση συνθηκών κοινωνικής συνοχής, προωθώντας την κοινωνική ένταξη για ευπαθείς κοινωνικά ομάδες του πληθυσμού, που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

3. Το Ταμείο Συνοχής

Το Ταμείο Συνοχής χρηματοδοτεί έργα υποδομής στους τομείς του περιβάλλοντος, της ενέργειας και των μεταφορών, συμβάλλοντας στην πράσινη και αειφόρο ανάπτυξη, καθώς και στη συνδεσιμότητα μεταξύ των Κρατών-Μελών.

Το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ αναφέρονται επίσης και ως **Διαρθρωτικά Ταμεία**. Τα Ταμεία της Πολιτικής Συνοχής ενισχύονται από την «**Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ)**», μέσω της οποίας προωθείται η βελτίωση της απασχολησιμότητας των νέων και η μείωση της ανεργίας σε περιφέρειες όπου το ποσοστό ανεργίας των νέων ηλικίας 15-24 είναι ιδιαίτερα υψηλό (πέραν του 25%).

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία

Πέραν των Ταμείων της Πολιτικής Συνοχής, οικονομική βοήθεια προς τα Κράτη-Μέλη παρέχεται και μέσω του **Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)** και του **Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)**, τα οποία αποτελούν τα χρηματοδοτικά μέσα για την εφαρμογή της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής της ΕΕ αντίστοιχα.

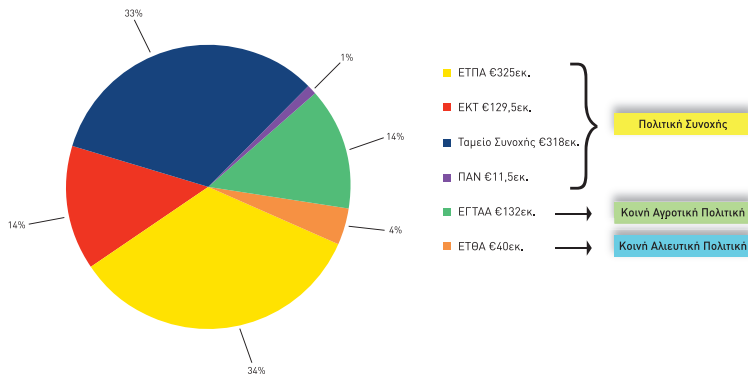
Τα πέντε προαναφερθέντα Ταμεία μαζί με την ΠΑΝ αποτελούν τα **Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ)** για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, και διέπονται τόσο από κοινούς κανόνες λειτουργίας όσο και από ειδικούς κανόνες ανά Ταμείο.

Τα κονδύλια από τα ΕΔΕΤ κατανέμονται σε κάθε Κράτος-Μέλος της ΕΕ με βάση καθορισμένα κριτήρια για συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, οι οποίες αναφέρονται ως Προγραμματικές Περίοδοι και έχουν διάρκεια επτά ετών.

Οικονομική Ενίσχυση των ΕΔΕΤ στην Κύπρο

Μετά από διαπραγμάτευση με τους αρμόδιους θεσμούς της ΕΕ, η Κύπρος εξασφάλισε την παραχώρηση **€956εκ.** από τα ΕΔΕΤ για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020. Από αυτά, τα **€784εκ.** παραχωρήθηκαν από τα Ταμεία της Πολιτικής Συνοχής, και πιο συγκεκριμένα €454,5εκ. από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, €318εκ. από το Ταμείο Συνοχής και €11,5εκ. από την ΠΑΝ. Τα υπόλοιπα €132εκ. παραχωρήθηκαν από το ΕΓΤΑΑ και €40εκ. από το ΕΤΘΑ.

Διάγραμμα 1: Κατανομή πόρων από τα ΕΔΕΤ την περίοδο 2014-2020

Προγραμματικά Έγγραφα

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων που εξασφαλίστηκαν από τα ΕΔΕΤ, τα Κράτη-Μέλη συντάσσουν έγγραφα στρατηγικού σχεδιασμού, σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό η Κύπρος έχει καταρτίσει τη **«Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης» (ΣΕΣ)**, η οποία εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 20 Ιουνίου 2014. Στη ΣΕΣ καταγράφονται οι γενικές αναπτυξιακές προτεραιότητες της χώρας, όπως αυτές προκύπτουν από την ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών και προοπτικών, καθώς και οι επιδιωκόμενοι στρατηγικοί στόχοι για την αξιοποίηση των ΕΔΕΤ. Η ΣΕΣ στοχεύει στη διασφάλιση της συνέργειας και του συντονισμού μεταξύ όλων των Ταμείων ούτως ώστε να επιτυγχάνονται ουσιαστικά αποτελέσματα, που να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Στρατηγικός Στόχος της ΣΕΣ είναι **η αναδιάρθρωση της κυπριακής οικονομίας, η διατήρηση και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και η διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.**

Για την επίτευξη του στόχου αυτού έχουν καθοριστεί τρεις βασικές Προτεραιότητες Χρηματοδότησης:

- η υποστήριξη της αναδιάρθρωσης και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας,
- η αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, η προώθηση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής, και
- η προστασία του περιβάλλοντος και η αποδοτική χρήση των πόρων.

Παράλληλα, η προώθηση της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης αποτελεί οριζόντια προτεραιότητα.

Η εφαρμογή της ΣΕΣ εξειδικεύεται περαιτέρω μέσω τεσσάρων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων:

- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη»,
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση, Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή»,
- Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, και
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Θάλασσα».

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα αποτελούν πολυετή προγραμματικά έγγραφα στα οποία καταγράφονται συγκεκριμένες αναπτυξιακές ανάγκες και προτεραιότητες, καθώς και ενδεικτικές κατηγορίες έργων που δύναται να λάβουν χρηματοδότηση από το κάθε Ταμείο. Τα πρώτα δύο Επιχειρησιακά Προγράμματα αφορούν στην αξιοποίηση των πόρων που παραχωρήθηκαν στην Κύπρο μέσω των Ταμείων της Πολιτικής Συνοχής.

Το περιεχόμενο τόσο της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης όσο και των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Πολιτικής Συνοχής διαμορφώθηκε μέσα από συνεχή διαβούλευση της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης, ως Εθνικής Αρχής Προγραμματισμού, με τα αρμόδια Υπουργεία, τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τους κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους και φορείς του ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020»

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» αποτελεί πολυετές προγραμματικό έγγραφο στο οποίο αναλύεται το τμήμα της αναπτυξιακής στρατηγικής της Κύπρου, που θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και από το Ταμείο Συνοχής.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 16 Δεκεμβρίου 2014.

Στόχοι του Προγράμματος

Βασικός στόχος του Προγράμματος είναι η **βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας στα πλαίσια συνθηκών αειφόρου ανάπτυξης**, ο οποίος είναι άμεσα συνυφασμένος με τον ευρύτερο αναπτυξιακό στόχο της Συμφωνίας Εταρικής Σχέσης, για αναδιάρθρωση της κυπριακής οικονομίας, διατήρηση και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.

Η επίτευξη του βασικού στόχου του Προγράμματος στηρίζεται στην υλοποίηση επιμέρους στόχων, όπως είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η προώθηση των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας, η βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών (ΤΠΕ), η μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, η προστασία και διατήρηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, η αντιμετώπιση των προβλημάτων προσβασιμότητας της χώρας και η ανάπτυξη υποβαθμισμένων αστικών περιοχών.

Διάγραμμα 2: Στόχοι του Προγράμματος

Χρηματοδοτικοί Πόροι του Προγράμματος

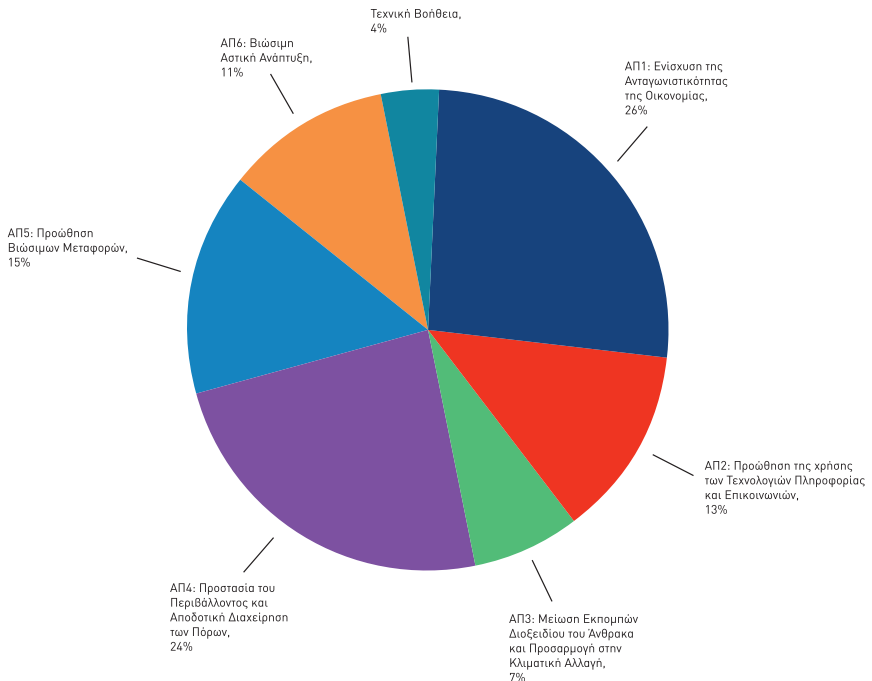
Ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος ανέρχεται στα **€661εκ.**, εκ των οποίων τα €292,3εκ. προέρχονται από το ΕΤΠΑ, τα €269,5εκ. από το Ταμείο Συνοχής και €99,2εκ. από εθνικούς πόρους. Το ποσοστό της κοινοτικής συγχρηματοδότησης ανέρχεται στο 85% της συνολικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης.

Για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη επίτευξη των προαναφερθέντων στόχων, οι χρηματοδοτικοί πόροι του Προγράμματος έχουν καταμεληθεί στους ακόλουθους έξι Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ):

1. Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας: **€170,6εκ.**
2. Προώθηση της χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών: **€86,5εκ.**
3. Μείωση Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα και Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή: **€49,4εκ.**
4. Προστασία του Περιβάλλοντος και Αποδοτική Διαχείριση των Πόρων: **€157,6εκ.**
5. Προώθηση Βιώσιμων Μεταφορών: **€100εκ.**
6. Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη: **€70,9εκ.**

Επιπρόσθετα, για την Τεχνική Υποστήριξη του Προγράμματος θα διατεθούν πόροι ύψους **€26εκ.**

Διάγραμμα 3: Κατανομή Χρηματοδοτικών Πόρων του Προγράμματος ανά Άξονα Προτεραιότητας

Άξονας Προτεραιότητας 1: Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας

Επιδιωκόμενοι Στόχοι/Αποτελέσματα

Κεντρικός στόχος του Άξονα είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, με επικέντρωση στους τομείς στους οποίους η Κύπρος διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα, όπως αυτοί αναδείχθηκαν από την Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης. Στα πλαίσια αυτά επιδιώκεται η πρόωθηση της εισαγωγής καινοτομιών στις επιχειρήσεις, μέσω της εμπλοκής τους σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας, της ανάπτυξης της μεταξύ τους συνεργασίας, της συνεργασίας τους με ακαδημαϊκούς/ερευνητικούς φορείς, καθώς και η τεχνολογική αναβάθμιση των επιχειρηματικών μονάδων.

Επιπλέον, στοχεύεται η πρόωθηση της ανάπτυξης νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας, καθώς και η διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε κεφάλαια μέσω της εισαγωγής σύγχρονων εργαλείων χρηματοοικονομικής τεχνικής, ώστε να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα ρευστότητας που προκύπτουν τόσο από το μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων όσο και από την τρέχουσα οικονομική κρίση. Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται επίσης στην αναβάθμιση και εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος της χώρας, όπου εντοπίζονται και οι μεγαλύτερες προοπτικές ανάπτυξης, αλλά και σημαντικά και πολλαπλασιαστικά οφέλη για το σύνολο της κυπριακής οικονομίας.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η ενεργειακή αναβάθμιση των επιχειρήσεων με σκοπό τη μείωση του ενεργειακού τους κόστους και κατ' επέκταση των λειτουργικών τους εξόδων, που θα τους επιτρέψει να προσφέρουν τα προϊόντα και υπηρεσίες τους σε πιο χαμηλές και πιο ανταγωνιστικές τιμές.

Δικαιούχοι/Ωφελούμενοι

- Υπουργεία/Κυβερνητικά Τμήματα
- Ημικρατικοί Οργανισμοί
- Ανεξάρτητες Αρχές/Υπηρεσίες
- Επιχειρήσεις
- Πανεπιστήμια
- Ερευνητές
- Ερευνητικοί Οργανισμοί
- Οικονομικοί Εταίροι
- Κοινωνικοί Εταίροι

Διαθέσιμοι Πόροι

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Άξονα ανέρχεται στα **€170,6εκ.**, εκ των οποίων τα **€82,4εκ.** θα επενδυθούν στον τομέα της Έρευνας και Καινοτομίας, τα **€72,9εκ.** θα διατεθούν για ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, ενώ τα υπόλοιπα **€15,3εκ.** θα διατεθούν σε δράσεις για εξοικονόμηση ενέργειας σε επιχειρήσεις. Το σύνολο του Άξονα θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Άξονας Προτεραιότητας 2: Πρόωθηση της Χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών

Επιδιωκόμενοι Στόχοι/Αποτελέσματα

Η αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην προσπάθεια ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, με άμεσο αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Μέσα από τις παρεμβάσεις αυτού του Άξονα, επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός των υποδομών/δικτύων ΤΠΕ μέσω του οποίου θα επωφεληθεί τόσο η προσφορά υπηρεσιών ΤΠΕ

όσο και η ζήτηση από τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. Επίσης, οι παρεμβάσεις στοχεύουν στην προώθηση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας, καθώς και στην αύξηση των δραστηριοτήτων ηλεκτρονικού εμπορίου από τις επιχειρήσεις.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η περαιτέρω ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, μέσω της αύξησης των δημόσιων υπηρεσιών που προσφέρονται ηλεκτρονικά και της βελτίωσης των εσωτερικών διαδικασιών της δημόσιας υπηρεσίας, με απώτερο στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και των επιχειρήσεων. Επιπλέον, στοχεύεται η ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών στον τομέα της υγείας, συμβάλλοντας έτσι και στην εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ), καθώς και στον τομέα της παιδείας.

Δυνητικοί Δικαιούχοι και Ωφελούμενοι

- Υπουργεία/Κυβερνητικά Τμήματα
- Ημικρατικοί Οργανισμοί
- Ανεξάρτητες Αρχές/Υπηρεσίες
- Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Παροχείς ηλεκτρονικών επικοινωνιών
- Επιχειρήσεις

Διαθέσιμοι Πόροι

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Άξονα ανέρχεται στα **€86,5εκ.**, εκ των οποίων τα **€28,1εκ.** θα επενδυθούν για ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων στον τομέα της δημόσιας υγείας, τα **€22,4εκ.** για ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών, τα **€22,5εκ.** για εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, τα **€9εκ.** για ΠΠΕ στον τομέα της παιδείας, ενώ τα υπόλοιπα **€4,5εκ.** θα διατεθούν σε δράσεις ανάπτυξης της ψηφιακής επιχειρηματικότητας. Το σύνολο του Άξονα θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Άξονας Προτεραιότητας 3: Μείωση Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα και Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή

Επιδιωκόμενοι Στόχοι/Αποτελέσματα

Κεντρικός στόχος του Άξονα είναι η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω της συγκράτησης της ενεργειακής κατανάλωσης της χώρας σε όλους τους τομείς, συμβάλλοντας έτσι και στους στόχους που έχει θέσει η Κύπρος στο Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική Ευρώπη 2020 για τον τομέα της ενέργειας. Στα πλαίσια αυτά στοχεύεται, μεταξύ άλλων, και η προώθηση παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια, έτσι ώστε να εκπληρωθούν και οι υποχρεώσεις της Κύπρου ως προς τη σχετική ευρωπαϊκή οδηγία για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων.

Οι πιο πάνω επιδιώξεις συμβάλουν και στη μείωση των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή, η οποία αποτελεί το δεύτερο τομέα στήριξης σε αυτόν τον άξονα. Μέσα από τις δράσεις που προγραμματίζονται, επιδιώκεται η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, με έμφαση στην αντιμετώπιση του φαινομένου της διάβρωσης των ακτών, καθώς και άλλων συναφών με τις παράκτιες ζώνες επιπτώσεων, όπως είναι η διείσδυση των θαλάσσιων υδάτων στη στεριά. Επιπρόσθετα, στοχεύεται η έγκαιρη πρόγνωση κινδύνων που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή, όπως είναι οι καύσωνες, η μεταφορά σκόνης από τις ερήμους της Αφρικής και άλλα καιρικά φαινόμενα.

Δυνητικοί Δικαιούχοι και Ωφελούμενοι

- Υπουργεία/Κυβερνητικά Τμήματα
- Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Πολίτες

Διαθέσιμοι Πόροι

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Άξονα ανέρχεται στα **€49,4εκ.**, εκ των οποίων τα **€37,6εκ.** θα επενδυθούν στον τομέα της ενέργειας και ειδικότερα σε παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας, ενώ τα υπόλοιπα **€11,8εκ.** θα διατεθούν στον τομέα της κλιματικής αλλαγής για δράσεις προσαρμογής, πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων. Το σύνολο του Άξονα θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Συνοχής.

Άξονας Προτεραιότητας 4: Προστασία του Περιβάλλοντος και Αποδοτική Διαχείριση των Πόρων

Επιδιωκόμενοι Στόχοι/Αποτελέσματα

Βασικός στόχος αυτού του Άξονα είναι η πλήρης συμμόρφωση της Κύπρου με το Κοινωνικό Κεκτημένο στους τομείς διαχείρισης των στερεών και των υγρών αποβλήτων, τομείς στους οποίους παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Κύπρου. Ειδικότερα για τον τομέα των στερεών αποβλήτων, στοχεύεται η εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης τόσο όσον αφορά στις υποδομές διαχείρισής τους όσο και ως προς την προώθηση παρεμβάσεων για πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων, την προώθηση της χωριστής συλλογής και την αύξηση του ποσοστού ανακύκλωσης.

Στον τομέα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων επιδιώκεται η βελτίωση της επεξεργασίας των αστικών λυμάτων και η συμμόρφωση με σχετικές ευρωπαϊκές οδηγίες, καθώς και η αξιοποίηση μη συμβατικών πηγών νερού (π.χ. ανακυκλωμένο νερό), για ενίσχυση του υδατικού ισοζυγίου και εμπλουτισμό των υδροφορέων. Οι παρεμβάσεις αυτές θα συμβάλουν επίσης και στην αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων ξηρασίας και λειψυδρίας που παρουσιάζει η Κύπρος.

Επιδιώκεται επίσης η βελτίωση της κατάστασης διατήρησης των ειδών και οικοτόπων στις περιοχές NATURA 2000, μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο προστασίας, διατήρησης και αποκατάστασης της βιοποικιλότητας. Επιπλέον, στοχεύεται η προστασία και ανάδειξη περιοχών φυσικού ή/και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, στα πλαίσια αξιοποίησης των πόρων αυτών και της σύζευξής τους με τον τομέα του τουρισμού.

Δυνητικοί Δικαιούχοι και Ωφελούμενοι

- Υπουργεία/Κυβερνητικά Τμήματα
- Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Ανεξάρτητες Αρχές/Υπηρεσίες
- Επιχειρήσεις
- Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί

Διαθέσιμοι Πόροι

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Άξονα ανέρχεται στα **€157,6εκ.**, εκ των οποίων τα **€114,1εκ.** θα επενδυθούν στον τομέα της διαχείρισης στερεών αποβλήτων, τα **€35,3εκ.** στον τομέα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων, τα **€5,9εκ.** για προστασία και διατήρηση της φύσης και βιοποικιλότητας, ενώ τα υπόλοιπα **€2,3εκ.** θα διατεθούν στον τομέα της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι επενδύσεις στους δύο πρώτους τομείς ύψους €149,4εκ. θα συγχρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Συνοχής, ενώ οι υπόλοιπες επενδύσεις από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Άξονας Προτεραιότητας 5: Προώθηση Βιώσιμων Μεταφορών

Επιδιωκόμενοι Στόχοι/Αποτελέσματα

Ένας από τους δύο βασικούς στόχους αυτού του άξονα είναι η βελτίωση της θαλάσσιας προσβασιμότητας της χώρας από και προς το εξωτερικό, στα πλαίσια ολοκλήρωσης του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών στην Κύπρο. Ειδικότερα, επιδιώκεται η βελτίωση της προσελασιμότητας του λιμένα Λεμεσού με απώτερο σκοπό την αύξηση της δυναμικότητας διακίνησης εμπορευμάτων και επιβατών του λιμένα.

Ο δεύτερος βασικός στόχος αφορά στη βελτίωση της κινητικότητας στις αστικές περιοχές και κυρίως στη Λευκωσία, για αντιμετώπιση του προβλήματος της κυκλοφοριακής συμφόρησης. Κύρια επιδίωξη προς αυτή την κατεύθυνση είναι η μείωση της χρήσης του ιδιωτικού οχήματος μέσω της ανάπτυξης συστημάτων μεταφορών που είναι φιλικά προς το περιβάλλον, κάτι που θα συμβάλει και στην επίτευξη των εθνικών στόχων της Κύπρου ως προς τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου.

Δυνητικοί Δικαιούχοι και Ωφελούμενοι

- Υπουργεία/Κυβερνητικά Τμήματα
- Ημικρατικοί Οργανισμοί
- Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Διαθέσιμοι Πόροι

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Άξονα ανέρχεται στα **€100εκ.**, εκ των οποίων τα **€65,3εκ.** θα επενδυθούν στον τομέα της αστικής κινητικότητας, ενώ τα υπόλοιπα **€34,7εκ.** θα διατεθούν για βελτίωση της θαλάσσιας προσβασιμότητας της Κύπρου. Το σύνολο του Άξονα θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Συνοχής.

Άξονας Προτεραιότητας 6: Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη

Επιδιωκόμενοι Στόχοι/Αποτελέσματα

Κύριος στόχος του Άξονα είναι η ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των ποικίλων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα αστικά κέντρα, όπως είναι οι οικονομικές, περιβαλλοντικές, κλιματικές, κοινωνικές και δημογραφικές προκλήσεις, με επικέντρωση στις υποβαθμισμένες περιοχές των αστικών κέντρων. Ιδιαίτερα επιδιώκεται η αντιμετώπιση των κυριότερων προβλημάτων των περιοχών αυτών, όπως είναι η ανεργία, η φτώχεια, η απομόνωση, η μόλυνση του περιβάλλοντος, οι παλιές ή/και εγκαταλελειμμένες οικοδομές κλπ.

Στα πλαίσια αυτά επιδιώκεται η αναβίωση και η κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη των αστικών κέντρων, η οποία θα βασίζεται σε ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης, έτσι ώστε οι προγραμματιζόμενες παρεμβάσεις να επιφέρουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερες συνέργειες και πολλαπλασιαστικά οφέλη στις επιλεγμένες περιοχές. Συγκεκριμένα, στοχεύεται η ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας στις περιοχές αυτές, η αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος, η αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών τους πόρων, η βελτίωση της αστικής κινητικότητας και η ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης των δημοτών.

Δυνητικοί Δικαιούχοι και Ωφελούμενοι

- Υπουργεία/Κυβερνητικά Τμήματα
- Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Επιχειρήσεις

Διαθέσιμοι Πόροι

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Άξονα ανέρχεται στα **€70,9εκ.**, εκ των οποίων τα **€20εκ.** θα επενδυθούν για ανάπτυξη/βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, τα **€17,6εκ.** στον τομέα της κοινωνικής ένταξης σε αστικές περιοχές, τα **€16,8εκ.** για αστική κινητικότητα, τα **€9,4εκ.** για ανάπτυξη επιχειρηματικότητας στις αστικές περιοχές, ενώ τα υπόλοιπα **€7,1εκ.** θα διατεθούν στον τομέα της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Το σύνολο του Άξονα θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Οι κύριες Κατηγορίες Έργων και τα Σχέδια Κινήτρων για τον Ιδιωτικό Τομέα που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος, παρουσιάζονται ανά θεματική Ενότητα στους **Πίνακες 1 και 2** που ακολουθούν.

Πίνακας 1: Κατηγορίες Έργων που Υλοποιούνται από το Δημόσιο, Ημιδημόσιο Τομέα και άλλους Οργανισμούς

Θεματική Ενότητα	Κατηγορίες Έργων	Φορείς Υλοποίησης	Οφελούμενοι
<p>Άξονας Προτεραιότητας 2: Προώθηση της Χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)</p> <p>Η-διακυβέρνηση, η-μάθηση, η-υγεία</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης από δημόσιους φορείς - Ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογών για τον εκσυγχρονισμό του δημοσίου τομέα - Ανάπτυξη ΤΠΕ τόσο στα κρατικά νοσηλευτήρια όσο και για υποστήριξη του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ) - Ανάπτυξη ΤΠΕ στον τομέα της παιδείας 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργεία / Κυβερνητικά Τμήματα - Ημικρατικοί Οργανισμοί - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργεία / Κυβερνητικά Τμήματα - Ημικρατικοί Οργανισμοί - Ανεξάρτητες Αρχές/Υπηρεσίες - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης
<p>Άξονας Προτεραιότητας 3: Μείωση Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα και Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων - Εφαρμογή πιλοτικών προγραμμάτων για εγκατάσταση μονάδων επίδειξης για συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης σε δημόσια κτίρια - Ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπηρεσία Ενεργείας, Υπουργείο Ενεργείας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργεία / Κυβερνητικά Τμήματα - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Πολίτες
<p>Κλιματική Αλλαγή</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Έργα προστασίας και βελτίωσης των παράκτιων ζωνών από τη διάβρωση των ακτών - Δράσεις προστασίας και βελτίωσης της βιοποικιλότητας από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής - Αξιοποίηση των ΤΠΕ για ανάπτυξη συστημάτων πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων - Μελέτες καταγραφής, αξιολόγησης και χαρτογράφησης συγκεκριμένων κινδύνων 	<ul style="list-style-type: none"> - Τμήμα Δημοσίων Έργων, Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων - Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργεία / Κυβερνητικά Τμήματα - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Θεματική Ενότητα	Κατηγορίες Έργων	Φορείς Υλοποίησης	Ωφελούμενοι
<p>Άξονας Προτεραιότητας 4: Προστασία του Περιβάλλοντος και Αποδοτική Διαχείριση των Πόρων</p> <p>Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Κλείσιμο και αποκατάσταση των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων (ΧΑΔΑ) - Επέκταση και πυκνωση του δικτύου συλλογής αποβλήτων - Αναβάθμιση υφιστάμενων ή/και δημιουργία νέων υποδομών διαχείρισης αποβλήτων - Στήριξη τοπικών αρχών για εφαρμογή συστημάτων «πληρώνω όσο πετώ» ή/και άλλων μεθόδων ενθάρρυνσης της χωριστής συλλογής - Δράσεις ενημέρωσης για πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων - Προγράμματα ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων σε απομακρυσμένες περιοχές 	<ul style="list-style-type: none"> - Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργεία / Κυβερνητικά Τμήματα - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης
<p>Διαχείριση Υδάτινων Πόρων</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Κατασκευή Αποχετευτικών Δικτύων συλλογής λυμάτων, αγωγών μεταφοράς, λυμάτων και σταθμών επεξεργασίας λυμάτων και ύλης - Ετοιμασία αναθεωρημένου Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού και Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας - Δημιουργία υποδομών για βελτίωση του δικτύου μεταφοράς νερού για ύδρευση - Βελτίωση υφιστάμενων υποδομών ή/και κατασκευή νέων υποστηρικτικών υποδομών, με σκοπό τη μείωση των απωλειών ύδατος στο συνολικό δίκτυο - Δημιουργία υποδομών για αξιοποίηση του ανακυκλωμένου νερού 	<ul style="list-style-type: none"> - Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος - Συμβούλια Αποχετεύσεων 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργεία / Κυβερνητικά Τμήματα - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Συμβούλια Αποχετεύσεων

Θεματική Ενότητα	Κατηγορίες Έργων	Φορείς Υλοποίησης	Οφελούμενοι
Φύση και Βιοποικιλότητα	<ul style="list-style-type: none"> - Εφαρμογή Διαχειριστικών Σχεδίων για την αειφόρο διαχείριση των περιοχών του δικτύου NATURA 2000 - Δημιουργία ενός μόνιμου και αποτελεσματικού σχεδίου παρακολούθησης για τις περιοχές του δικτύου NATURA 2000 - Χαρτογράφηση σε όλες τις περιοχές του δικτύου NATURA 2000 - οικοτόπων και ειδών - Έργα συνεκτικότητας για το δίκτυο NATURA 2000 με χρήση πράσινων υποδομών - Αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και των ενδιαιτημάτων των ειδών μέσω της δημιουργίας οικολογικών διαδρόμων και της δημιουργίας μικροσπαθμεμάτων, ιδιαίτερα για αμφοβιτικά ενδιαιτήματα - Δράσεις για τη διατήρηση, ανάδειξη και αξιοποίηση μνημείων και περιοχών πολιτιστικού ενδιαφέροντος - Δράσεις διασύνδεσης και ενίσχυσης της προσβασιμότητας σε χώρους πολιτιστικού ενδιαφέροντος 	<ul style="list-style-type: none"> - Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργεία / Κυβερνητικά Τμήματα - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί
Φυσική και Πολιτιστική Κληρονομιά	<ul style="list-style-type: none"> - Δράσεις για τη διατήρηση, ανάδειξη και αξιοποίηση μνημείων και περιοχών πολιτιστικού ενδιαφέροντος - Δράσεις διασύνδεσης και ενίσχυσης της προσβασιμότητας σε χώρους πολιτιστικού ενδιαφέροντος 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργεία / Κυβερνητικά Τμήματα - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Άξονας Προτεραιότητας 5: Προώθηση Βιώσιμων Μεταφορών			
Θαλάσσιες Μεταφορές	<ul style="list-style-type: none"> - Επενδύσεις στον Λιμένα Λεμεσού, που συμβάλλουν στην αύξηση της μεταφορικής του δυναμικότητας - Επενδύσεις στο κεντρικό δίκτυο του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών, που συμβάλουν στη βελτίωση της σύνδεσης του Δικτύου με τον λιμένα Λεμεσού 	<ul style="list-style-type: none"> - Αρχή Λιμένων Κύπρου - Τμήμα Δημοσίων Έργων, Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργεία / Κυβερνητικά Τμήματα - Ημικρατικοί Οργανισμοί
Αστική Κινητικότητα	<ul style="list-style-type: none"> - Υλοποίηση ποδηλατικού δικτύου - Ανακατανομή/ανάπλαση οδικού χώρου σε επιλεγμένα σημεία 	<ul style="list-style-type: none"> - Τμήμα Δημοσίων Έργων, Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργεία / Κυβερνητικά Τμήματα - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Θεματική Ενότητα	Κατηγορίες Έργων	Φορείς Υλοποίησης	Ωφελούμενοι
Άξονας Προτεραιότητας 6: Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη Επιχειρηματικότητα – ΜΜΕ στα αστικά κέντρα Φυσική και Πολιτιστική Κληρονομιά στα αστικά κέντρα Ανάπλαση Αστικού Περιβάλλοντος Αστική Κινητικότητα Κοινωνική Ένταξη σε αστικές περιοχές	<ul style="list-style-type: none"> - Προώθηση οικονομικά βιώσιμων μέσων μαζικής μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον - Ανάπτυξη υποδομών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων - Αναβάθμιση Συστημάτων Φωτοελεγχόμενων κόμβων και διαβάσεων πεζών 	<ul style="list-style-type: none"> - Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης 	<ul style="list-style-type: none"> - Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> - Ενίσχυση υφιστάμενων ΜΜΕ - Δημιουργία νέων επιχειρήσεων - Προώθηση συνεργασίας επιχειρήσεων 	<ul style="list-style-type: none"> - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Υπουργεία/Κυβερνητικά Τμήματα 	<ul style="list-style-type: none"> - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Επιχειρήσεις
	<ul style="list-style-type: none"> - Δράσεις προστασίας και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος των πόλεων - Ενίσχυση της ελκυστικότητας των πόλεων μέσω της αναβάθμισης των πολιτιστικών πόρων 	<ul style="list-style-type: none"> - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Υπουργεία/Κυβερνητικά Τμήματα 	<ul style="list-style-type: none"> - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης
	<ul style="list-style-type: none"> - Δράσεις αναβάθμισης/ανάπλασης υποβαθμισμένων στοιχείων του δομημένου περιβάλλοντος των πόλεων 	<ul style="list-style-type: none"> - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Υπουργεία/Κυβερνητικά Τμήματα 	<ul style="list-style-type: none"> - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης
	<ul style="list-style-type: none"> - Επέκταση και αναβάθμιση δικτύων πεζοδρομίων - Δημιουργία/επέκταση ποδηλατοδρόμων - Παρεμβάσεις βελτίωσης της ποιότητας των οδών - Αναβάθμιση συστημάτων ελέγχου φωτοελεγχόμενων κόμβων και διαβάσεων πεζών/ποδηλατών 	<ul style="list-style-type: none"> - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Υπουργεία/Κυβερνητικά Τμήματα 	<ul style="list-style-type: none"> - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης
	<ul style="list-style-type: none"> - Βελτίωση κοινωνικών υποδομών - Βελτίωση πρόσβασης ευπαθών ομάδων σε κοινωνικές υπηρεσίες 	<ul style="list-style-type: none"> - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Υπουργεία/Κυβερνητικά Τμήματα 	<ul style="list-style-type: none"> - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Πίνακας 2: Σχέδια Κινήτρων για τον Ιδιωτικό Τομέα

Θεματική Ενότητα	Κατηγορίες Έργων	Φορείς Υλοποίησης	Ωφελούμενοι	Αρμόδιοι Φορείς Στοιχεία Επικοινωνίας
Άξονας Προτεραιότητας 1: Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας	<ul style="list-style-type: none"> - Ενίσχυση ΜΜΕ για ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών - Δημιουργία νέων ή/και βελτίωση υφιστάμενων υποδομών έρευνας ή καινοτομίας - Ενίσχυση νέων ερευνητών για εκπόνηση ερευνητικών έργων - Υλοποίηση ολοκληρωμένων έργων συνεργασίας διατομεακού και διεπιστημονικού χαρακτήρα - Δράσεις ενίσχυσης για δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και για πιστοποιήσεις προϊόντων - Δράσεις ενθάρρυνσης της συνεργασίας επιχειρήσεων με ερευνητικούς οργανισμούς - Αναθεώρηση και αναβάθμιση των μηχανισμών υποστήριξης του συστήματος ΕΤΑΚ 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας 	<ul style="list-style-type: none"> - Επιχειρήσεις - Πανεπιστήμια - Ερευνητές - Ερευνητικοί Οργανισμοί - Κοινωνικοί Εταίροι 	<p>Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού http://www.mcit.gov.cy/ κα Λευκή Θεοδώρα Τηλ.: 22867233 email: theo.dorou@mcit.gov.cy</p> <p>Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας http://www.research.org.cy τηλ.: 22205000 email: ipei@research.org.cy</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Ολοκληρωμένη στήριξη και εκσυγχρονισμός της λειτουργίας υφιστάμενων επιχειρήσεων - Παροχή οικονομικής ενίσχυσης για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων - Ανάπτυξη εταιρικών/επιχειρηματικών συστάδων επιχειρήσεων (clusters) - Εκσυγχρονισμός και εμπλουτισμός του προσφερόμενου προϊόντος και των υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (ΚΟΤ) - ΓΑ ΕΠΣΑ 	<ul style="list-style-type: none"> - Επιχειρήσεις - Οικονομικοί Εταίροι - Κοινωνικοί Εταίροι 	<p>Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού http://www.mcit.gov.cy/ Τηλ: 22867149, 22867247, 22867194 email: perm.sec@mcit.gov.cy</p> <p>Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού http://www.visitcyprus.biz/ τηλ.: 22691100 email: cytour@visitcyprus.com</p>
Επιχειρηματικότητα - ΜΜΕ				

Θεματική Ενότητα	Κατηγορίες Έργων	Φορείς Υλοποίησης	Οφελούμενοι	Αρμόδιαι Φορείς Στοιχεία Επικοινωνίας
Εξοικονόμηση ενέργειας σε επιχειρήσεις	<ul style="list-style-type: none"> - Μέτρα προώθησης και προβολής του τουριστικού προϊόντος - Εφαρμογή εργαλείων χρηματοοικονομικής τεχνικής για οικονομική στήριξη των ΜΜΕ - Ενεργειακή αναβάθμιση κτιριακών εγκαταστάσεων επιχειρήσεων - Ενθάρρυνση της χρήσης ΑΠΕ από επιχειρήσεις - Επενδύσεις για αποθήκευση και για έξυπνη διαχείριση ενέργειας 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού 	<ul style="list-style-type: none"> - Επιχειρήσεις 	<p>Υπηρεσία Ενέργειας, Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού http://www.mmtc.it.gov.cy/ Τηλ: 22409386, 22606060, 22606014, 22606016, 22606037 email: perm.sec@mtc.it.gov.cy</p>
Άξονας Προτεραιότητας 2: Προώθηση της Χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)				
Ευρωζωνικές Υποδομές	<ul style="list-style-type: none"> - Ανάπτυξη ευρωζωνικών δικτύων υπερ-υψηλών ταχυτήτων 	<ul style="list-style-type: none"> - Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων 	<ul style="list-style-type: none"> - Επιχειρήσεις-Παροχείς ηλεκτρονικών επικοινωνιών 	<p>Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων http://www.mtcw.gov.cy/mtcw/dec Τηλ: 22814854, 22814846 email: info.dec@mtcw.gov.cy</p>
Ψηφιακή Επιχειρηματικότητα	<ul style="list-style-type: none"> - Ενίσχυση δράσεων προώθησης του ηλεκτρονικού εμπορίου από ΜΜΕ - Επενδύσεις για χρήση εφαρμογών λογισμικού σε υπολογιστικό σύννεφο από ΜΜΕ 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού 	<ul style="list-style-type: none"> - Επιχειρήσεις 	<p>Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού http://www.mmtc.it.gov.cy/ Τηλ: 22867323, 22867233 email: perm.sec@mtc.it.gov.cy</p>
Άξονας Προτεραιότητας 4: Προστασία του Περιβάλλοντος και Αποδοτική Διαχείριση των Πόρων				
Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων	<ul style="list-style-type: none"> - Αναβάθμιση υφιστάμενων ή/και δημιουργία νέων υποδομών διαχείρισης αποβλήτων - Εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων - Ανάπτυξη τεχνικών ένταξης ανακυκλώσιμου υλικού στην παραγωγική τους διαδικασία 	<ul style="list-style-type: none"> - Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος 	<ul style="list-style-type: none"> - Επιχειρήσεις 	<p>Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environment.nsf/ Τηλ: 22408951, 22408939</p>

Επιλογή Έργων

Η επιλογή των έργων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος γίνεται με απόλυτη διαφάνεια και σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών της ΕΕ. Συγκεκριμένα, οι αρμόδιες υπηρεσίες καλούν, μέσω «Προσκλήσεων Υποβολής Προτάσεων», τους αρμόδιους για την υλοποίηση φορείς να υποβάλουν αιτήσεις, σύμφωνα με το αντικείμενο των έργων που περιλαμβάνει η Πρόσκληση. Οι Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων τυγχάνουν κατάλληλης δημοσιοποίησης. Όλες οι Προσκλήσεις που εκδίδονται βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα της ΓΔ ΕΠΣΑ για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία 2014-2020 www.structuralfunds.org.cy, καθώς και στις αντίστοιχες ιστοσελίδες των αρμόδιων Υπουργείων/Υπηρεσιών.

Τα έργα επιλέγονται βάσει κριτηρίων αξιολόγησης, τα οποία ετοιμάζει η ΓΔ ΕΠΣΑ και εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος, η οποία έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης του Προγράμματος.

Για τις Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων, και ειδικότερα για τα Σχέδια κινήτρων προς τον ιδιωτικό τομέα, εκδίδονται κατάλληλα έντυπα ενημέρωσης και διενεργούνται δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας, όπως ημερίδες, σεμινάρια κλπ, με στόχο να ενημερωθούν οι ενδιαφερόμενοι και να βοηθηθούν ως προς την υποβολή αιτήσεων.

Το έντυπο αυτό παρέχει βασικές πληροφορίες και δεν είναι εξαντλητικό. Περισσότερες πληροφορίες για τις ευκαιρίες χρηματοδότησης, καθώς και για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα βρίσκονται στην ιστοσελίδα της ΓΔ ΕΠΣΑ για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία 2014-2020 www.structuralfunds.org.cy.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.